



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 10. januara 2017. Godine
Br.ref.:RK1032/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

slučaju br. KI137/15

Podnositelj

Shefki Qerimi

**Ocena ustavnosti presude Pml. br. 114/2015 Vrhovnog suda Kosova od
22. juna 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snežhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnositac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Shefki Qerimi iz sela Dubnica, opština Podujevo (u daljem tekstu: podnositac zahteva). Njega zastupa gđa Flutra Hoxha, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava presudu (Pml. br. 114/2015 od 22. juna 2015. godine) Vrhovnog suda, kojom je njegov zahtev za zaštitu zakonitosti odbačen, kao neosnovan.
3. Osporena odluka je uručena podnosiocu zahteva 15. oktobra 2015. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom]; članom 29. [Pravo na slobodu i sigurnost]; članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]; članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava]; i članom 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav); njegova prava garantovana članom 5. [Pravo na slobodu i sigurnost] i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: ESLJP); kao i njegovo pravo garantovano članom 7. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113 (7) Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 9. novembra 2015. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 8. decembra 2015. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snežhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi i Bekim Sejdiju.
8. Dana 31. maja 2016. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu Kosova.
9. Dana 20. Oktobra 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Dana 8. jula 2012. godine se dogodila saobraćajna nesreća gde su tri osobe zadobile teške telesne povrede.
11. Dana 26. aprila 2013. godine, Osnovno tužilaštvo u Prištini je podnelo krivičnu prijavu protiv podnosioca zahteva na osnovu sumnje da je izvršio krivično delo “ugrožavanje javnog saobraćaja” i “nepružanje pomoći licu povređenom u saobraćanoj nesreći“.
12. Dana 11. novembra 2013. godine, Osnovni sud u Prištini je (presuda P. br. 1781/13) proglašio podnosioca zahteva krivim za izvršenje gore navedenih krivičnih dela i osudio ga na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od devet (9) meseci. Pored toga, podnosiocu zahteva je zabranjeno da vozi vozila iz B kategorije u periodu od jedne (1) godine.
13. Podnositelj zahteva je izjavio žalbu na presudu Osnovnog suda Apelacionom sudu zbog bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, povrede materijalnog prava, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i zbog odluke o kazni. On je tražio od Apelacionog suda da ga osloboди zbog nedostatka dokaza ili da vrati predmet na ponovno suđenje.
14. Osnovno tužilaštvo u Prištini je, takođe, izjavilo žalbu na presudu Osnovnog suda Apelacionom sudu zbog odluke o kazni, tražeći da se kazna zameni težom.
15. Dana 18. novembra 2014. godine, Apelacioni sud je (presuda PA1. br. 98/2014) odbacio, i žalbu podnosioca zahteva i žalbu Osnovnog tužilaštva u Prištini, kao neosnovane. Obrazloženje glasi:

“[...] Apelacioni sud ocenjuje da presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredbi krivičnog postupka na koje se poziva branilac optuženog, pošto je izreka osporene presude jasna i konkretna, sadrži krivično delo za koje je optuženi proglašen krivim, činjenice i okolnosti koje čine figuru krivičnog dela kao i činjenice i okolnosti od kojih zavisi sprovodenje određene odredbe Krivičnog zakonika [...].”
16. Podnositelj je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu zbog povreda odredaba krivičnog postupka i krivičnog zakona.
17. Dana 22. juna 2015. godine, Vrhovni sud je (presuda Pml. br. 114/2015) odbacio zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti i utvrdio sledeće:

“[...] Ovaj sud ocenjuje da u konkretnom slučaju, osporene presude nisu obuhvaćene bitnim povredama odredbi krivičnog postupka, kao ni povredama krivičnog zakona koji je u potpunosti prihvatio pravni stav koji je izražen u osporenim presudama u vezi sa krivičnom odgovornošću osuđenog, kao i zbog činjenice da je izvedenim dokazima utvrđeno da u postupcima osuđenog stoje svi elementi krivičnih dela za koje je osuđeni i proglašen krivim.”

Navodi podnosioca

18. Podnositac zahteva tvrdi da su mu redovni sudovi povredili prava garantovana članovima 24. 29. 31. 53. i 54. Ustava; prava garantovana članovima 5. i 6. EKLJP i pravo garantovano članom 7. UDLJP. On tvrdi da su redovni sudovi povredili takva prava, „*ne delovanjem ili nepravičnim razmatranjem pravnog predmeta u skladu sa pozitivnim zakonima.*”
19. Podnositac zahteva navodi da “*nije izvršio krivična dela za koja se optužuje i za koja je kažnjen.*” U tom smislu, on tvrdi da je odluka o kazni “*nezakonita, pogrešna, oštra i neobrazložena, za delo za koje ne postoje dovoljni dokazi koji ukazuju da je delo izvršio optuženi.*”
20. Pored toga, podnositac zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili “*princip slobode i sigurnosti, princip pretpostavke nevinosti od početka krivičnog gonjenja, princip jednakosti snaga [...] princip in dubio pro reo i prava zaštite*”.
21. Podnositac zahteva zaključuje, tražeći od Suda da:

“*Zahtev podnosioca zahteva konstatiše kao prihvatljiv; Da konstatiše kršenje individualnih prava podnosioca zahteva [...] u sudskim postupcima Osnovnog suda u Prištini, Apelacionog suda Kosova u donošenju presude, a takođe i Vrhovnog suda Kosova; i da Odredi svako pravo ili odgovornost stranaka u zahtevu, koje ovaj poštovani Sud ocenjuje kao pravno osnovane i obrazložene.*”

Ocena prihvatljivosti zahteva

22. Sud prvo ispituje da li je podnositac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovnikom.
23. U tom smislu, Sud se poziva na članove 113.1 i 113.7 Ustava, koji propisuju:

“*1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*

7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.*”
24. Sud se poziva i na član 48. Zakona, koji propisuje:

“*Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori.*”
25. Pored toga, Sud se poziva na pravila 36 (1) (d) i 36 (2) (b) i (d) Poslovnika, koja propisuju:

“*(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*”

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, [...]

(d) da podnositelj zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”

26. U vezi sa gore navedenim sud utvrđuje da je podnositelj zahteva ,zahtev podneo kao pojedinac i u svojstvu ovlašćene strane , zahtev je podnet u skladu sa rokovima utvrđenim članom 49 zakona i nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava. S ‘toga Sud zaključuje da su ispunjeni svi formalni kriterijumi prihvatljivosti da bi se zahtev razmatrao.
27. Kao što je gore pomenuto, podnositelj zahteva se u suštini žali da ga je Osnovni sud u Prištini osudio za delo koji nije počinio. Osim toga, on tvrdi da su Apelacioni sud i Vrhovni sud navodno potvrdili „nezakonitu, pogrešnu, oštru i neobrazloženu“ odluku Osnovnog suda u Prištini i na taj način povredili njegova prava garantovana članovima 24. 29. 31. 53. i 54. Ustava; njegova prava garantovana članovima 5. i 6. EKLJP i njegovo pravo garantovano članom 7. UDLJP.
28. Sud, takođe, podseća na žalbu podnosioca zahteva da su mu redovni sudovi povredili gore navedena prava, nepravičnim razmatranjem pravne stvari i donošenjem odluke o njegovoj osudi bez dovoljno dokaza koji potkrepljuju taj zaključak. On se, dalje, pozvao na povrede različitih principa, kao što su princip slobode i sigurnosti, pretpostavke nevinosti i *in dubio pro reo*, bez bilo kakvog dodatnog obrazloženja o tome kako su i zašto ti principi povređeni od strane redovnih sudova.
29. U tom smislu, Sud primećuje da je podnositelj zahteva bio optužen za izvršenje dva krivična dela i samim tim, proglašen krivim i osuđen od strane Osnovnog suda u Prištini sa devet (9) meseci zatvora i dodatnom merom da mu je jednu (1) godinu zabranjeno da vozi.
30. Pored toga, Sud primećuje da su nakon žalbe podnosioca zahteva i njegovog zahteva za zaštitu zakonitosti, Apelacioni sud i Vrhovni sud, odbili njegove tvrdnje o povredi krivičnog prava i krivičnog procesnog prava, u celosti podržavajući presudu Osnovnog suda u Prištini. Oba stepena su odgovorila na sve tvrdnje o povredama krivičnog prava i krivičnog procesnog prava koje je pokrenuo podnositelj zahteva.
31. U tom smislu, Sud nalazi da su tvrdnje koje su pokrenute od strane podnosioca zahteva pred ovim Sudom pitanja zakonitosti, a ne ustavnosti.
32. Ustavni sud nema nadležnost da odlučuje da li je podnositelj zahteva bio kriv za izvršenje krivičnog dela. On nema nadležnost ni da oceni da li je činjenično stanje pravilno utvrđeno ili da oceni da li su sudije redovnih sudova imali dovoljno dokaza da utvrde krivicu podnosioca zahteva.

33. S tim u vezi, Sud naglašava da nije njegov zadatak da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost), navodno počinjenim od strane Vrhovnog suda ili bilo kog drugog suda nižeg stepena, osim i u meri u kojoj su one mogле povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
34. Ustavni sud, dalje, ponavlja da nije njegov zadatak po Ustavu da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine; vidi, takođe: slučaj KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine). Sama činjenica da podnositelj zahteva nije zadovoljan ishodom postupka u njegovom slučaju ne daje mu povoda da pokrene argumentovanu tvrdnju o povredi njegovih prava zaštićenih Ustavom.
35. Ustavni sud može samo da razmotri da li su dokazi predstavljeni na ispravan način i da li je postupak u celini, gledano u celosti, sproveden na takav način da je podnositelj zahteva dobio pravično suđenje (vidi, *inter alia*: slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava, usvojen 10. jula 1991. godine).
36. S tim u vezi, Sud se poziva na obrazloženje Vrhovnog suda odgovarajući na tvrdnje podnosioca zahteva o povredi krivičnog zakona i krivičnog procesnog prava navodno počinjenim od strane Apelacionog suda kada je odbio njegovu žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda u Prištini. Podnositelj zahteva je tvrdio pred Vrhovnim sudom da se “*presude oslanjaju na neprihvatljivim dokazima*”; “*izreke presuda su nejasne*”; “*državni tužilac [...] uopšte nije predstavio njegovu završnu reč*”; “*tužba je prevaziđena*” i da su odluke dva puta nezakonito korigovane zbog štamparskih grešaka.
37. U odgovoru na takve tvrdnje, Vrhovni sud je obrazložio sledeće:
- “[...] Vrhovni sud Kosova, ocenjuje da gore naglašeni navodi ne stoje iz ovih razloga:
[...] zapisnik od 7.11.2013. godine, iz kojeg se jasno vidi da tužiteljka [...] daje završnu reč. [...] Činjenica da je prvostepeni sud doneo dva rešenja o promeni presude [...] reč je o greškama koje nisu štetne [...] koje ne menjaju srž krivičnog dela.
[...] osporene presude nisu obuhvaćene bitnim povredama odredbi krivičnog postupka, kao ni povredama krivičnog zakona [...]. [...] kao i da je izvedenim dokazima utvrđeno da u postupcima osuđenog stoje svi elementi krivičnih dela za koje je osuđeni i proglašen krivim.”
38. S tim u vezi, Sud primećuje da je obrazloženje u presudi Vrhovnog suda, koji se odnosi na tvrdnje podnosioca zahteva o povredi krivičnog zakona i krivičnog procesnog prava, jasno i, nakon razmatranja svih postupaka, Sud je, takođe, utvrdio da postupci pred Apelacionim sudom i Osnovnim sudom u Prištini nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi: slučaj *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).

39. Stoga, u ovom slučaju, Sud smatra da činjenice predstavljene od strane podnosioca zahteva ni na koji način ne opravdavaju navodne povrede ustavnih prava na koje se on poziva i on nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju.
40. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglašiti neprihvatljivim u skladu sa pravilima 36.1(d) i 36.2(b) i (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113 (1) i (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) (d), (2) (b) i (d) i 56 Poslovnika, na sednici održanoj 20. oktobra. 2016. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

